

بررسی مسائل ژئوتکنیکی سیفون ارونده کوچک

علی دلاوری^۱، افшин قهاری^۲، فرامرز قلمباز^۳، بابک ملک خویان^۴

- ۱- کارشناس آبیاری و زهکشی دانشگاه ارومیه جانشین مدیر امور تأسیسات آب و فاضلاب شرکت مهندسین مشاور یکم
۲- کارشناس ارشد سازه های آبی دانشگاه علوم و تحقیقات خوزستان، رئیس قسمت عملیات اجرایی طرح خرمشهرسازمان آب و برق خوزستان
۳- دانشجوی دکتری اقتصاد کشاورزی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، مدیر امور اجرایی طرح خرمشهرسازمان آب و برق خوزستان
۴- دانشجوی کارشناسی ارشد سازه های آبی دانشگاه آزاد واحد اهواز کارشناس مسئول طرح خرمشهرسازمان آب و برق خوزستان

ghahari_afshin12@yahoo.com

چکیده

پروژه کanal اصلی جزیره مینو به عنوان یکی از زیرمجموعه های طرح ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی خرمشهر طراحی گردیده است و محل اجرای آن متنها الیه جنوب غربی ایران واقع در جزایر آبادان و مینو می باشد. برای انتقال آب به داخل جزیره مینو، کanal مذکور در کیلومتر ۷+۱۰۰ با رودخانه ارونده کوچک تلاقی پیدا می کند و به منظور عبور از رودخانه سازه سیفون پیش بینی گردیده بود. سیفون ارونده کوچک دارای یک ویژگی خاص می باشد بدین ترتیب که با توجه به اینکه از دو طرف به رودخانه ارونده متصل می باشد اجرای این سیفون بدون انجام انحراف مسیر رودخانه میسر گردید. این امر از لحاظ اجرایی هزینه های انحراف را کاهش داد اما بدلیل وجود تراز بالای آب در دو طرف ترانشه احتمالی فشار هیدرولستاتیک را در دو طرف ترانشه بالا برده و باعث نفوذ آب و تشدید ناپایداری دیواره ها گردیده و بالاخره باعث افزایش مشکلات اجرایی می گردید. موضوع این تحقیق، یافتن راهی جهت مهار ریزش جداره های ترانشه حفاری شده درون رودخانه بجای استفاده از سپر کوبی می باشد و هدف آن رسیدن به ثبات بستر و جداره ها جهت لوله گذاری سیفون و اجرای پروژه می باشد و نتیجه اینکه با بررسی نتایج آزمایش داچ کن و آزمایش های برش مستقیم و تک محوری، خاک بستر رودخانه در محل سیفون به لحاظ مقاومت در ردیف خیلی ضعیف تا ضعیف قرار گرفته و احداث دو دایک خاکی در عرض رودخانه در طرفین سیفون پیشنهاد واجرا گردید.

کلمات کلیدی: سیفون، تراز آب، ارونده، پلی اتیلن، ریزش دیواره

مقدمه

پروژه کanal اصلی انتقال آب جزیره مینو به عنوان یکی از زیرمجموعه های طرح ساختمان شبکه آبیاری و زهکشی خرمشهر جهت تأمین آب شیرین مورد نیاز آبیاری قسمتی از اراضی کشاورزی و نخلستانهای واقع در شمال غرب جزیره آبادان و خرمشهر و همچنین کل اراضی و نخلستانهای واقع در جزیره مینو جمعاً به مساحت ۲۲۰۰ هکتار (ناحیه عمرانی شماره ۳ خرمشهر) می باشد. تأمین آب این کanal از طریق ایستگاه پمپاژ که در ابتدای کanal واقع در ساحل راست رودخانه بهمنشیر پایین تراز سرریز مرد و سد بهمنشیر احداث خواهد شد، صورت می گیرد. دبی کanal در ابتدای مسیر برابر ۵ متر مکعب بر ثانیه می باشد که به سمت غرب و جزیره مینو جریان دارد. کanal مذکور در کیلومتر ۷+۱۰۰ با